

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2025

ՀՈՒՒՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԹԵՍՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:

Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաբուղբը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն այունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղրում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում փակազծերում նշված տառը:

- 1) թառան-, այծենակա-, պ-րանք, ճաճան- (չ)
- 2) ա-ճատել, գա-թել, կ-տար, ո-կույզ (ո)
- 3) ժու-կալ, դ-խեմ, խո-ռովել, խա-նարած (Ժ)
- 4) ա-բարիշտ, բա-բասանք, հա-բույր, ա-պամած (Ա)

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

- 1) գլուխ(գործոց), հետ(մնալ), հարյուր(հազար)
- 2) ի(հեճուկս), առ(այն), տնե(տուն)
- 3) միտք(անել), հենց(որ), իրար(անցում)
- 4) ըստ(իս), դեմ(դիմաց), բույլ(տալ)

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ՎԵՐԻՆ ԳԵՏԱԾԵՆ, ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԻԱՅՅԱԼ ԷՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ,
- ՍԵՐՋԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ
- 2) ՇՎԵԴԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՌԱՋՅԱԼ, ԵԶՆԻԿ
- ԿՈՂԲԱՅԻ
- 3) ԱՌՅՈՒԹ ՄՀԵՐ, ԴԱՎԹԱԿ ՔԵՐԹՈՂ, ԱՐԵՐՈՒՅՅԱՑ ՏԻԿԻՆ
- 4) ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ, ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԱՌԱՋԻՆ,
- ԽՆԿՈ-ԱՊԵՐ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատն է միավանկ:

- 1) հրկիզել, գրակալ, օրավարձ, քաղցրահամ
- 2) գրադարան, արձակագիր, ձնագնդի, ցլամարտիկ
- 3) հպանցիկ, թռչնորս, կայարանամերձ, թիավարել
- 4) գարեջուր, ուսանող, սրբազն, ձվաճան

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ույերկինչյունի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մրջնաբույն, վարագուրել, փութալ, անզգուշորեն
- 2) գումկան, խուզարկու, անզուզադրելի, անքնական
- 3) ողջունել, բուրյան, կուսակից, թուլակազմ
- 4) կուտակել, գուշակ, դաշունահարել, լուսազգայուն

6 Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) շունը տիրոջը չճանաչել - կարգուկանոն չլինել, ճայն բարբառո հանապատի -պատասխան չստացած խոսք
- 2) տակից դուրս գալ - ստանձնած գործը գլուխ բերել, մազը գերան դարձնել - չափանցնել
- 3) կաշին պլոկել - ծայրաստիճան շահագործել, սառույցը շարժվել - աղետ պատահել
- 4) աչքերը կապել - խորամանկությամբ խարել, խաղաթթերը խառնել - ծրագրերը խափանել

7 Ο՞ր նախադասության մեջ փոխարերական իմաստով գործածված բառ չկա:

- 1) Քարերը զլորվում էին դեպի խորխորատները, և նրանց աղմուկից ճերմակափետուր աղավնիները անհանգիստ ճախրում էին:
- 2) Կայծակի մտրակից խրտնած կարմիր մի նժույզ ծառս եղավ տեղից:
- 3) Աղմկում է իմ սրտում ամեն զիշեր մի կարոտ, Աղմկում է որպես խուլ ու հեռավոր մի քամի:
- 4) Ապրելուց քաղցր է մեռնել քեզ համար, Զգալ, որ դու կաս, և լինել հեռու:

8 Տրված բառերից որի՞ արմատներից ոչ մեկին չի կարող միանալ աճ-նախածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) ազնվարար
- 2) փորագրություն
- 3) բթամիտ
- 4) պատեհապաշտ

9 Ο՞ր տարրերակի բոլոր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) քծնող-շողոքորթ, խորշակ-հողմ
- 2) անվեհեր-աներկյուղ, անխափան-արդար
- 3) քիվ-բազրիք, գրավիչ-առինքնող
- 4) լազվարդ-բոսոր, անութ-թևատակ

10 Ο՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնց բառակազմական վերլուծությունը ճիշտ է:

1. թագաղբում= թագ+ա+դ(հ)ր+ում
  2. խորհրդակցում = խորհ+(ու)րդ+ա+կ(հ)ց+ում
  3. բաժանմունք= բաժան+մունք
  4. վայելչագրություն = վայել+(ու)չ+ա+գ(հ)ր+ություն
  5. կառամատույց = կառ+ա+մատույց
-
- 1) 2, 4, 5
  - 2) 1, 2, 4
  - 3) 2, 3, 5
  - 4) 1, 3, 4

11 Ο՞ր նախադասության մեջ պատճառական բայ կա:

- 1) Սի վայրկյան թվում է, թե խորհրդավոր այս կերտվածքը իսկույն ևեք լեզու է առնելու և ասելու, որ ինքը տեսել է հզոր փարավոններին, որոնք կառուցեցին վիրխարի բուրգերը:
- 2) Զեր նշումներին ծանոթանալով՝ եզրակացրի, որ նախագիծը լուրջ շտկումների կարիք ունի:
- 3) Երկար ժամանակ քարացած հայացքով նայում էր խավարի մեջ. հետո նրա պրկված դիմագծերն ասես թուլացան:
- 4) Ընորհալին նորոգեց ու բարմացրեց ինչպես գրականությունը, այնպես էլ երաժշտական արվեստը:

12 Ο՞ր նախադասության մեջ մակբայ չկա:

- 1) Մոմի խաղաղ լույսը քրթում էր երկուսի դեմքերին, որ խսկապես համակված էին մի սրբազն լրջությամբ և ինչ-որ խաղաղ վշտով:
- 2) Եկան, ոռնացին սաղարթներիդ մեջ Ու ոլորելով, ճկելով հատ-հատ՝ Դալար ճյուղերդ փշրեցին, տարան:
- 3) Ես դուրս եմ գալիս՝ նորից շրջելու Նեղ փողոցներն ու կրկեսները բաց:
- 4) Չուր եմ փախչում, ինձ խարում. Հազար կապ է ինձ կապում:

13 Ο՞ր շարքում են ճիշտ նշված բոլոր այն բայերի համարները, որոնք չեզոք սեռի են:

*Ես միշտ էլ էսպես անրախտ 1. Կլիմեն:
Մանուկ օրից են դեռ ինձ 2. անհծել...
3. Ասում են՝ մի օր, ես՝ օրորոցում,
Մի պառակ դարվիշ մեր տուն 4. Է զայխ,
Իր խաղճ ասում է ու բաժին 5. ուզում,
Իմ նամք նրան բաժին 6. Ճի տայխ:
7. -Կորիկը, -ասում է, -կորիկ մեր դռնից,
Երեխաս 8. ճարեց, 9. հեռացիկը, 10. զնա՛...*

- 1) 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
- 2) 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10
- 3) 2, 4, 5, 7, 9, 10
- 4) 1, 4, 7, 8, 9, 10

14 Ο՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում -եր վերջավորությամբ:

- 1) գծագիր, առանձնատուն, կաղնեփայտ, շնաձուկ
- 2) սաղցաշերտ, հիմնապատ, մեղրամոմ, առակագիր
- 3) նախազիծ, որսաշուն, դեղաբույս, մեծատառ
- 4) տոնածառ, ակնաբիթ, ընդդիմախոս, որմնասյուն

15 Ο՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *աճ* հոլովնան:

- 1) ձգտում, ազգանուն, շքաղուռ
- 2) բեռ, շարժում, մանուկ
- 3) ծունկ, ամառ, հանգիստ
- 4) լեռ, անկյուն, թռո

16 Ο՞ր նախադասության մեջ միջոցի անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Սամույրե մեծ օճիքով վերարկուն հազին՝ նա շրջում էր Սյունիքում՝ միջոցներ որոնելով աղետի դեմն առնելու համար:
- 2) Եվ ահա այդ նպատակով էլ նա հասավ Հարանց հոչակավոր անապատ, ժողովեց այդտեղ կորովի մարդկանց, կազմեց միաբանություն:
- 3) Շահ-Արասը սիրով լսեց նրա խնդրանքը, բոլոր հանգամանքների մասին տեղեկություն առավ նրանից, ապա մեծամեծ խոստումներ անելով կաթողիկոսին՝ եկավ Հայաստան:
- 4) Հետո անձրև սկսվեց, և անձրևի առաջին կաթիլների հետ անջրանցիկ կտորով ծածկեցին ցորենը:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչից հետո ստորակետ պիտի դրվի:

- 1) Դու որպես արքա ու արդարադաս տեր Այսօր դատավոր եղիր մեր միջև:
- 2) Հակոբին ճանապարհ դնելիս հայրս այդ ահեղ մարդն անգամ չկարողացավ զսպել արցունքները:
- 3) Ինձ դաշտային երկրի բնակչիս վրա լեռը որ շեշտակի բարձրանում էր հենց ստորոտից մի առանձնակի դյուրական տպավորություն գործեց:
- 4) Մի օր Լոռուց Թիֆլիս եկավ իմ հին ուսուցիչը Տիգրան Տեր-Դավթյանը դիտելու Շեքսպիրի «Համլետ» ողբերգությունը:

18 Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) **Վերջացնելով իր սովորական աղոքը՝ տասու ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փոքրիկ կապոց:**
Երբ վերջացրեց իր սովորական աղոքը, տասու ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փոքրիկ կապոց:
- 2) **Խելք խելքի տալուց հետո ծնողները համաձայնեցին որդու՝ արտասահման մեկնելուն:**
Երբ խելք խելքի տվեցին, ծնողները համաձայնեցին որդու՝ արտասահման մեկնելուն:
- 3) **Թշնամուց ճշմարտություն ակնկալող կանխավ հավատում է ստիճան:**
Ով թշնամուց ճշմարտություն է ակնկալում, կանխավ հավատում է ստիճան:
- 4) **Ես հետ էի նայում մերձավորներից բաժանվող աքսորականի նման:**
Ես հետ էի նայում աքսորականի նման, որ բաժանվում է մերձավորներից:

19 Ո՞րն է բարդ նախադասություն:

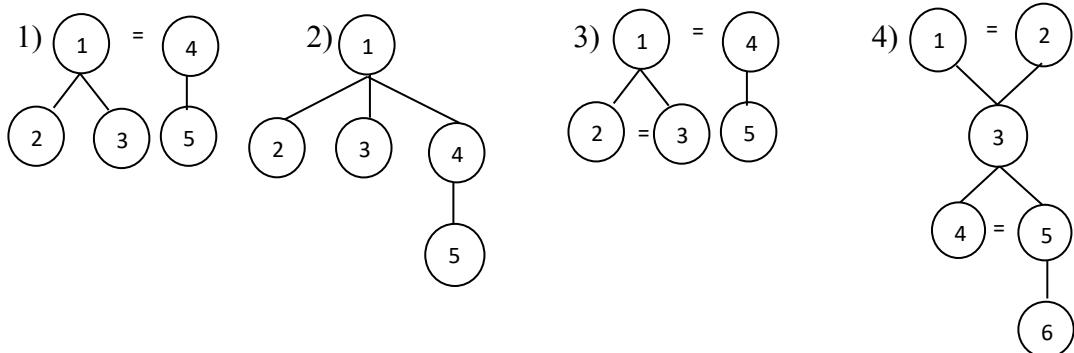
- 1) Այգու խոտերին սփռված դեղնագույն դեղնձերն ու ծիրանները, արծարագույն տաճները, իրար խառնվելով, գույմերի քմահաճ ներդաշնակությամբ հիշեցնում էին Սպահանի զմայլելի գորգերը:
- 2) Ես, խոսելով Փարիզի՝ այն ժամանակա հայ գաղութի մասին, չեմ կարող մոռացության տալ իմ հայրենակիցներին՝ ժամանակավոր այցելուներին՝ մի քանի ամսով Փարիզ եկած:
- 3) Երբեք մենք միանգամից չենք հաշտվում մեր գլխին եկած չարիքի հետ՝ մեր սնուտի հույսերը, պարզ է, ոմնելով նույնիսկ աներևակայելի հրաշքների վրա:
- 4) Արևը որքան բարձրանում էր, այնքան Արարատյան դաշտավայրը խնկարկում էր իր անուշահոտությունը:

20 Ո՞ր տարբերակում ստորոգելի ստորադաս նախադասություն կա:

- 1) Արյոք ատելուց չէ՞ որ այսքան շատացել են դառնությունները:
- 2) Նրա միակ ցանկությունն էր, որ որդին բարձրագույն կրթություն ստանար:
- 3) Իմ ուզածն էր այն, որ նա միշտ ինձ հետ լինի:
- 4) Վատն այն է, որ մենք այլևս չենք նայում աստղերին:

21 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Նա, ով չորել էր գետնին ու ծնոտը հենել ցանկապատին, կանգնեց անսպասելի,
լարվածությունից քրտնեց՝ ձգտելով հիշել, թե ինչու ոտքի ելավ:

22 Ա. Շիրվանզադեի «Ջառս» վեպի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«19-րդ դարը, սիրելին, խարեւության դար է, իսկ այդ դարը դեռ չի վերջացել: Այժմ
խարում են ամենքը, և ամենից ավելի նրանք, որոնք ըմբուռանում են խարեւության
դեմ»:

- 1) Սիրայելի
- 2) Իսահակ Մարությանյանի
- 3) Մարկոս աղա Ալիմյանի
- 4) Սմբատի

23 Տրված հատվածը Հ. Սահյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:

Նստում էին և սպասում,
Սինչև պապը գար,
Սինչև բակում Ծաղիկ եղան
Չանգը ծղնար:

- 1) «Անտառում»
- 2) «Օրը մթնեց»
- 3) «Ամունդ տալիս»
- 4) «Քարափը»

24 «Սասնա ծոեր» Էպոսի («Սասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) բովանդակության
վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ չկա:

- 1) Փոքր Սիերը ծնվում է՝ ձեռքի ափում մի կարիլ արյուն սեղմած:
- 2) Ծովինարի խորիրդով իրենց կառուցած ամրոցը Սանասարն ու Բաղդասարը
անվանում են Սասուն:
- 3) Մեծ Սիերը և Մըսրա Մելիքը պայման են կապում, որ ով հաղթի մենամարտում, նա
դառնա և՛ Սասունի, և՛ Մըսրա թագավոր:
- 4) Դավիթը կոտորում է Մըսրա Մելիքի բանակը, և Մելիքը սարսափահար փախչում է:

25 Ո՞ր տարրերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

....., ամեն ինչ ներկայացնում էր առասպելական ասացողի երևակայությամբ:

- 1) Չնայած որևէ բան էր պատմում
- 2) Երբ որևէ բան էր պատմում
- 3) Որևէ բան պատմելու ժամանակ
- 4) Որևէ բան պատմելիս

26 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

Այնպես զգվող է երեկոն անապի,
Ծաղիկներն այնպես նազով են փակվում.
Ծուրջ վառված է մի անուշ տագնապ,
Մի նոր հուզում է սիրտս մրրկում....

- 1) մակդիր
- 2) փոխարերություն
- 3) համեմատություն
- 4) շրջադասություն

27 Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

Ու պոետներ, որ չեն պղծել իրենց շուրթերն անեծքով,
Դիսի գովեն քո նոր կյանքը նոր երգերով, նոր խոսքով:

- 1) «Սի՞թե վերջին պոետն եմ ես» (Վ. Տերյան)
- 2) «Սեր պատմիչները և մեր գուսանները» (Ա. Իսահակյան)
- 3) «Լահազն» (Ե. Զարենց)
- 4) «Հայրենիքի հետ» (Հ. Թումանյան)

28 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարրերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Սի օր, երբ անցնում էր մի ապառաժոտ վայրով, նրան փորձում են հափշտակել այլազգի զինյալներ. օրիորդը խաչակնքում է ու ձիու հետ թռչում քարաժայոից, որպեսզի չընկնի նրանց ձեռքը:
2. Ավանդությունն ասում է, որ քամու ուժգին հոսանքով ու աներևույթ գորությամբ իշխանադրություն անվճակ իջնում է ձորի խորխորատը:
3. Վայոց ձորի ժայռերից մեկը՝ խոր ձորի եզրին կանգնած մի բարձունք, կոչվում է Շահանդուխտի քերծ:
4. Շահանդուխտը, որ իշխանի դուստրն էր, հրաշագեղ էր, չնաշխարհիկ. նրա գեղեցկությունը զարմանք էր պատճառում տեսնողներին:

- 1) 4, 1, 2, 3
- 2) 3, 1, 4, 2
- 3) 4, 2, 3, 1
- 4) 3, 4, 1, 2

29 Տրվածներից որո՞ւմ Հ. Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմի բովանդակության վերաբերյալ սխալ չես:

- 1) Մատնությամբ բերդը գրաված շահը հասկանում է, որ կյանքում բախտ, փառք և հաղթություն հաստատ չեն, և պետք չէ հավատալ կյանքում ոչ մեկին:
- 2) Պոեմն սկսվում է «Գործն է անմահ, լավ իմացեք» տողով:
- 3) Թարու իշխանը մատնության գիշերը երազում տեսնում է, որ Թմկաբերդը հիմնահատակ քանդվել է:
- 4) Մահամերձ Թարուլը կնոջ մատնության մասին իմանում է վերջին պահին, եթե իր զինվորների մեծ մասն արդեն սպանված էր:

30 Գ. Չոհրապի ո՞ր նովելից է տրված հատվածը:

«Հու՝ քարահատակ ճամփում վրա, ճիերու շարք մը կը քալե հազիվ լսելի
ոտնածայնով մը ..., ամրող կարավան մը ծխախոտ փոխադրող շրջակա գեղերեն, ու
տասնի չափ տղաք կուգան քովեն հետիոտն, հրացանը ուսերնուն կախած,
ատրճանակը մեջքերնին»:

- 1) «Փոստա՛»
- 2) «Այրին»
- 3) «Այինկա»
- 4) «Զարուղոն»

31 Պ. Կոլրյանի ո՞ր բանաստեղծությունից են հետևյալ տողերը.

Որքան ունիս դու փրկուր,
Սիրտս այնքան խոց ունի բյուր:

- 1) «Տրտունջք»
- 2) «Լճակ»
- 3) «Իմ ցավը»
- 4) «Սիրել»

32 Ա. Բակունիցի «Խոնարի աղջիկը» պատմվածքի հերոսը մերժում է Խոնարիի հոր՝ ճաշին իրենց տուն գնալու հրավերը՝

- 1) պատճառ բռնելով գրքի ընթերցանությունը:
- 2) խոստանալով այցելել մեկ ուրիշ անգամ:
- 3) պատճառաբանելով, որ այդ օրը պետք է քաղաք մեկնի:
- 4) ասելով, որ արդեն ճաշել է:

33 Նախադասության անդամներից որո՞նց շարահյուսական վերլուծությունն է ճիշտ:

Ամառային գիշեր էր. Ուկանը անցավ հյուսիսային պարսպի մոտով և կանգ առավ մի խրճիթի մոտ, որ մյուսներից փոքր-ինչ ավելի բարեկարգ էր, և որում պայծառ լույս էր լսովում:

1. կանգ առավ – բաղադրյալ ստորոգյալ
2. պարսպի – հասկացուցիչ
3. լույս – ուղիղ խնդիր
4. մյուսներից – ներգործող խնդիր
5. փոքր-ինչ – չափի պարագա
6. որ – ենթակա

34 **Ո՞ր բառերում մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա:**

1. ծաղկաշղթա, 2. հանդգնել, 3. հետաքննություն, 4. աստղադիտարան,
5. մեղվարուծություն, 6. մանրախնդրություն, 7. ուղղամտորեն, 8. ահազնանալ

35 **Ո՞ր բառերն են միմյանց հոմանիշ:**

1. դարան, 2. որոգայթ, 3. շառափ, 4. ականատ, 5. թակարդ, 6. կառափ, 7. մկունդ,
8. սաղավարտ

36 **Ո՞ր նախադասություններում կապ չկա:**

1. Հասկանալի էր, որ ինձ վիճակված չէր նման պայմաններում հանգիստ խղճով գրաղվել իմ գործով:
2. Բայց սովորաբար նա ինձ մոտ է գիշերում. այս երեկո եթե վաղ գա, հենց այս գիշերվա գնացքով կճանապարհեմ:
3. Չիմացա՝ ինչպես ճաշեցի, որովհետև ինձ շատ էր հետաքրքրում այն տեսակցությունը, որ պիտի ունենայի Սառայի հետ:
4. Դու, մայր Արաքս մեր քերթության, Առ ինձ գիրկդ, տա՛ր ինձ հեռու:
5. Նա, ըստ այդ որոշման, պետք է հանդիպեր նրան որևէ չեզոք տեղում և հասցներ ազարակ:

37 **Ո՞ր նախադասություններում է շաղկապը կապել նախադասության անդամներ (նախադասությունները կետադրված չեն):**

1. Այդ ներկայացումը ծնվել էր թախծից գուցե սիրուց բայց ոչ սին հպարտությունից:
2. Միլիոնատիրոջ և աղքատ աղջկա միջն չի կարող լինել ոչ մի առնչություն:
3. Հանկարծ մի լույս ցայտեց և սկսեց պտտվել վանքի խոժող պատերին:
4. Չեկա և չիմացա ոչինչ:
5. Կին թե տղանարդ դուրս էին եկել տմերից:

38 **Ո՞ր քվերի տեղում քութ պիտի դրվի:**

Արտաշես թագավորի ժամանակ Հայաստանի կյանքը բարեկեցիկ էր երկիրը(1) ծաղկուն էր: Սիրելով իր թագավորին(2) ժողովուրդը նրա կյանքի հետաքրքիր դեպքերը գեղեցիկ գրույցներ դարձրեց: Մովսես Խորենացու գրքում նկարագրված պատմություններից մեկի(3) Արտաշեսի(4) ալանների դեմ մղած պատերազմի նյութը պատմիչը քաղել է Գոռջն զավառում(5) այն ժամանակ դեռևս պահպանված երգախառն գրույցներից: Եթե ալանների թագաժառանգը գերի է ընկնում նրա քույրը բարձրանալով Քոջի ափին գտնվող մի ժայռի վրա(6) խնդրում է(7) վերադարձնել եղրորը: Արտաշեսը սիրահարվում է ալանների արքայադաստերը(8) չկարողանալով վճարել հազարավոր ուկիներ փախցնում է նրան:

39 **Տրվածներից քանի՞սն են ցուցական դերանուն:**

սույն, միմյանց, որտեղ, ինչքան, միևնույն, մյուս, այդշափ, նույնքան

40 **Բառերից քանի՞սից քաց քողած տեղում է գրվում *հ*:**

հեղ-եղատ, արհամար-ել, ամպ-ովանի, խոտ-արք, հայ-ոյանք, հեղ-եղուկ, ընդ-անուր, անհոդ-ողդ

41 Բառագույզերից քանի՞ն են կազմված հականիշներից:

փխրուն-պինդ, ճապաղ-թերի, անաչառ-կողմնակալ, հարթ-խորդուբորդ, նահանջել-ընկրկել, էական-անկարևոր, տիվ-ցերեկ, չքանալ-հայտնվել

42 Նախադասություններից քանիսո՞ւմ են ընդգծվածները միմյանց կապակցված խնդրառությամբ:

- Լուսաթաթախ սպասումի մեջ ինչ-որ համելի հուզմունք էր ալեկոծել Մարանին:
- Լունին հայտնեցի Լուիզայի ուղևորության մոտալուտ ժամանակը:
- Որքա՞ն քաղցր է քունը, երբ անձրև է գալիս:
- Առանձնացավ ընկերներից ու շարժվեց դեպի փողոց:
- Վեհանիստ լեռան գագաթը կարծես աննյութական էր:
- Այնուհետև մենք եւ չինք լսում նրա ձայնը:

43 Նախադասություններից քանիսո՞ւմ հարակատար դերայ չկա:

- Մայրը ուշադիր հետևում էր, մինչև որ որդին անցավ սառցակալած ճանապարհը:
- Նա գիտակցում էր, որ վաղ թե ուշ պետք է վեր կենա ու երես առ երես նայի իր հետևում կանգնածին:
- Վայրկյաններն անցնում էին, և նա հասկանում էր, որ մոտենում է այն պահը, երբ ինքը հարկադրված վայրէջք պիտի կատարի:
- Երեկոյան կրոմ նավով հատեց հասարակածը՝ ուղղություն վերցնելով դեպի երկրագնդի հարավային քենոր:
- Սայթաքելով լարձուն տախտակամածի վրա՝ քաշվեցի դեպի նավի ծայրը:

44 Նախադասություններից քանի՞սը միջին հայերենով չեմ:

- Թույլ շրջյուն մը, եթող բույր մը մշկենի. Եվ համրագին գիրքը ձեռքես կ'իյնա վար:
- Չիմ եարն ամանաթ կու տամ. ի վարդին մէջն պահեցէք. Թէ երթամ ու շուտով դառնամ, զամանաթ ի տէ՛ր հասուցեք:
- Ընդ եղեգան փող ծո՛խս ելաներ, Ընդ եղեգան փող բո՛ց ելաներ, Եւ ի բոցոյն վագէր խարտեաշ պատանեկիկ:
- Դրանս առջև կը նըստիմ միշտ տըխրալիր, Լուր կ'ուզեմ վրադ ամեն կռունկե՝ որ կ'անցնի:

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել Ճիշտ է, Միսալ է, Զգիտեմ տարրերակներից որևէ մեկը:

1. Նույն երևոյթի՝ սաստկության տարրեր աստիճաններ արտահայտող բառերով կարող են հոմանշային շարքեր կազմվել:
2. Հականիշները կարող են լինել նույնարմատ և տարարմատ:
3. Համանուն են այն բառերը, որոնք արտահայտում են նույն կամ նման իմաստներ:
4. Որոշ դարձվածքներ ունեն իրենց հոմանիշ դարձվածքները:
5. Այն բառերը, որոնք արտահայտում են տարրեր իմաստներ, կոչվում են հականիշներ:
6. Զայնարկությունները, կապերը և շաղկապները հոմանիշներ չեն ունենում:

Բ մակարդակ

46 Համարակալված բառերում բաց բողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Աղջամուղջը հետզիետե ան-ացավ(1)՝ իր տեղը զի-ելով(2) արևի շառագույն ճառագայթներին: Բնությունը զար-նեց(3): Ծառերի և ծաղիկների սաղար-ներին(4) նստած ցողը մեղմ-բեն(5) գոլորչիացավ, և յուր-դինակ(6) փայլով շողշողաց մուգ կանաչ բուսականությունը: Պ-նված(7) սալորենին նազեց՝ ասես համբույր ուղարկելով ճ-դերին(8) բառած արագիլներին: Արքնացան նաև ծաղիկները՝ զինարրու-ը(9), սուսա-բարը(10), վարդը:

- 1) 1-է, 4-թ, 7-ճ, 9-կ
- 2) 3-թ, 6-օ, 9-կ 10-ն
- 3) 1-է, 5-ն, 8-յու, 10-ն
- 4) 2-չ, 3-թ, 7-ճ, 9-կ

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մրցակարգ, որդեսեր, վրիպակ
- 2) հայրենաղավ, միջադեպ, վիճահարույց
- 3) հրակայուն, ձվածեղ, մշակութային
- 4) փափկակյաց, ձուլածո, վարչակազմ

48 Ո՞ր շարքում համանուն չունեցող բառ կա:

- 1) անձուկ, փող, գառ
- 2) խոզուկ, մարտ, խատուտիկ
- 3) հազար, հանդերձ, կետ
- 4) կուռ, բառ, աղոս

49 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) սուտակ-կարմիր գույնի բանկարժեք բար, խոյակ-քանդակագարդ սյունագլուխ
- 2) պատրվակ-մտացածին պատճառ, սնգույր-ոսկեթել կամ արծաթաքել գործվածք
- 3) խաժ-կապույտին տվող կանաչ, ակնակապիճ-աչքի խոռոչ
- 4) կոնդակ-կարողիկոսի պաշտոնական գրություն, դարձերես-թղթի հակառակ կողմը

50 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) մրգատու, բերքահավաք, պարահանդես
- 2) սարկամիտ, փաստարկ, օրավոր
- 3) խաղակես, սպիտակաթույր, շրջանավարտ
- 4) քարանձավ, սառցալեռ, ծաղկաթերթ

51 Ո՞ր շարքի բառերից ոչ մեկում հոդակաա չկա:

- 1) լայնեզր, հայազգի, դառնանուշ, բարետես
- 2) ելեէջ, շողակն, շոգեջեռուցում, բեեռաղվես
- 3) գահերեց, ազգուտակ, անախորժ, ճարտասան
- 4) ճենապակի, հեծանիվ, հնավանդ, ծանրաշարժ

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) աշխույժ, ըմպանակ, ավարտ
- 2) ապահով, ապավեն, տեսակ
- 3) պարտեզ, աշտարակ, հրահանգ
- 4) խրճիթ, լիցք, հրավեր

53 Ո՞ր շարքում են բոլորը տրված իմաստն արտահայտող խոսքի մասի պատկանող բառեր:

- 1) նյութական –ամենքը, երբեք, ցավոք, այնքան
- 2) վերաբերմունքային –իհարկե, նույնիսկ, բնականաբար, ահա
- 3) քերականական –ի պատիվ, օրոք, քանի դեռ, արդյոք
- 4) նյութական –հոտնկայս, նկատառում, դիմաց, չրիսկալ

54 Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ չկա:

- 1) Ես չգիտեմ՝ ուր են տանում հեռավոր Ուղիների ժապավեններն անհամար:
- 2) Ո՞ր աշխարհում ունեմ շատ բան՝ Սիտք եմ անում՝ է՞ս, թե՞ էն:
- 3) Ե՞վ տանջանք, և՛ բեկում, և՛ բախիծ. Սև օրեր ես դեռ շա՝ տ կտեսնեմ, Անոնդ բող փարոս լինի ինձ:
- 4) Երբ նայում է, որ ափերին ես չկամ, Մոլորվում է Լորագետը ու գնում:

55 Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական չկա:

- 1) Բախսող ին չէ՞ր կարող լինել այնքան անողոք, որ իր մեկ լրիվ օրվա չարչարանքն անտեղի անցներ:
- 2) Եթե ինչ-որ տեղի է ցավում, Իսկույն բուժեմ լոկ հայացքն՝ վ:
- 3) Հանկարծ բանվորներից մեկը անսպասելիորեն հանդիպեց մի քարե աստիճանի:
- 4) Թե կոփիվը անխուսափ է, Թող չկովեն երկու երկիր, այլ մարդ ու կին:

56 Ո՞ր տարրերակում բաղադրյալ ժամանակածն կա:

- 1) զգալ կտա, եփեցինք-բափեցինք
- 2) դուրս եկավ, կանգ էր առել
- 3) մի՛ վարանիր, չալիսի լսես
- 4) բույլ մի՛ տուր, սիրտ արեց

57 Ո՞ր տարրերակում ենթադրական եղանակի բայածն կա:

- 1) Առաջին հայացքից կարծես թե հանցանքը մատնող որևէ նշան չէր կարող երևալ:
- 2) Ինձ թվում էր, որ այդ նավերով զնացողները պիտի խղճան մնացողներին՝ որպես բախտից զրկվածների:
- 3) Կապտավուն սարերն այնքան մոտ, այնքան պարզ էին երևում, որ հեռվից կարելի էր համրել նրանց մաքուր լանջերի բոլոր ձորակները:
- 4) Ո՞րք, մենակ կգաս դու և կերգես քո սերը, Որ վերջի՞ն մեր սերն է աշխարհում գուցե:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ որոշիչ հոդի գործածության սխալ չկա:

- 1) Կանչենք այն մարդկանց, որոնք սպասում են իրենց մրցանակներին, պարզեներին կամ որևէ այլ նվերին:
- 2) Ամուսն երկար օրերին էլ արևն հազիվ մի քանի ժամ է լույս տալիս Մթնաձորի անտառներին:
- 3) Հանկարծ քույրն երևաց, ինձ տեսավ և կարծեց, թե հանդիմանելու եմ ուշացման համար:
- 4) Հյուսիսից եկած բարբարոս հրոսակները ավերեցին մեր դրախտային հայրենիքը, քոչվոր ցեղերն սպառնացին մեր գոյությանը:

59 Ո՞ր տարրերակում դերբայական դարձված կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Լաց լինող երեխան մորն էր կորցրել:
- 2) Ընկնելով ու վեր կենալով շարունակում էին երթը:
- 3) Պահակը գույնը գցած վազում էր շինության պարսպի երկայնքով:
- 4) Մենք դիտում էինք ջրածտերի փրփուրի վրայով թռչելը:

60 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծված տեղի պարագա:

- 1) Ես կուգեի արևավառ անապատը ամայի, ուր մեն-մենակ ու վշտահար թափառեի ու լայի:
- 2) Տերը տեղին վճարելով վարորդին՝ իջավ մերենայից:
- 3) Գյուղից ներքև՝ մի քարձը ժայռի մոտ, գետն արմունկ է կազմում ու կորչում քարերի արանքում:
- 4) Կուրծքը սպիտակ ջրածտերը թռչում են քարից քար, կրծքները երերացնում, ծվծվում:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ քաղաքյալ ստորոգյալ չկա:

- 1) Սիրտը նույնպես խարվում է, ինչպես և բանականությունը. նրա մոլորությունը ոչ պակաս կորստաբեր է:
- 2) Քենվսի բուրգից չորս հարյուր մետր հեռու է գտնվում նշանավոր Սֆինքսը:
- 3) Առաջինները նրանք են, ովքեր կարողանում են ամեն ինչ ճեղքել:
- 4) Պայծառ աշխարհում կլինենք մենակ, Յավ կյանքի մեռնող լույսերից խարված:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ շարադասության սխալ կա:

- 1) Նավարեկությանը վերաբերող իրավունքը միջազգային իրավունքի հին կետ է, ըստ որի՝ նավարեկության հետևանքով ափ նետված կամ մերձափնյա մասում հայտնաբերված ողջ գույքը համարվում է առափնյա տարածքի գերիշխանի սեփականությունը:
- 2) Աֆրիկյան արշավանքի ժամանակ Կեսարը նավից իջնելուց հետո սայթաքեց, վայր ընկավ ու ամենին չկորցնելով իրեն՝ ամուր գրկեց հողը և հանդիսավոր հայտարարեց. «Դու իմ ձեռքերում ես, Աֆրիկա»:
- 3) Մարդն իր ամբողջ կյանքի ընթացքում կատարում է մոտ 700 միլիոն շնչառական գործողություն, և շնչառական ուղիներ բափանցող օդու ամենուրեք հանդիպում է լորձապատ մակերևույթի:
- 4) Արևմտյան Եվրոպան բոլոր տրանսպորտի տեսակներով ամենահագեցած շրջանն է:

63 Ո՞ր նախադասության մեջ ընդգծվածներից ոչ մեկը որոշիչ է:

- 1) Ու զանգերն այն լալազին **Սեռնող** իմ երկրում Չեն հուզելու քո հոգին **Տիրությամբ** անհուն:
- 2) Նորից կթողնեմ քաղաքն **աղմկոտ** Ու ճամփա կը նկնամ հավետ **միայնակ**:
- 3) **Բոլոր** ահերն ինձնից վանում, **Պարզ** եմ նայում ապագային:
- 4) Հայտնվում է նա, **մեղմազին** փարվում, Գունատվում է **լուս** ու էլ չի շնչում:

64 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Գիշերը անքուն թափառեց Ադամը՝ երգելով իր ցավազին կարոտը, և անհուն կսկիծից փոքրորկվեց սիրտը:
- 2) Բացված ձեռագի մի կեսը, թվում է, կապույտ ստվերի մեջ է, մյուսը՝ երկաթյա եռաժանի մոմակալի դեղնակարմիր կայծկլտութների տակ, և նրա վրա նշմարվում են նոտրագիր տողերը:
- 3) Խամսայի մելիքությունները բաղկացած էին հինգ փոքրիկ գավառներից, որոնք միմյանց սահմանակից լինելով՝ կազմում էին մի ամբողջ նահանգ. այն այժմ կոչվում է Ղարաբաղ:
- 4) Եվ ամեն օր հոգու թրթիռով նայում էր աշխարհին և ամեն օր զարմանում այնպես, որ թվում էր՝ առաջին անգամ էր տեսնում աշխարհը:

65 Մ. Մեծարենցի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Թույլ շրջում մը, հետո բույր մը մշկենի.
Եվ համրազին զիրքը ձեռքես կ'իյնա վար...*

- 1) «Սիրեգ»
- 2) «Վայրկյան»
- 3) «Արասիաներու շուքին տակ»
- 4) «Արևին»

66 Ո՞ր շարքում կա ստեղծագործություն, որի հեղինակը Ե. Չարենցը է:

- 1) «Տաղ անձնական», «Մահվան տեսիլ»
- 2) «Անվերնագիր», «Անակնկալ հանդիպում Պետրոպավլովյան ամրոցում»
- 3) «Գանգրահեր տղան», «Ես իմ անուշ Հայաստանի»
- 4) «Դանթեական առասպել», «Սի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի արջի ցեղերին»

67 Ո՞ր նախադասություններում վերաբերության անուղղակի խնդիր կա:

1. Խոսում էինք մեր անցյալ օրերից, լավ հիշողություններից: 2. Մեկը իր տեսած երազն էր պատմում, մյուսը՝ տնից ստացած տեղեկությունները: 3. Ապա գրուցում էինք մեր ճանապարհորդությունների, մանկության, սիրո, արկածների շուրջ: 4. Յուրաքանչյուր ոք աշխատում էր սփոփել մյուսին: 5. Երբ դրսից մեկը մի բան էր ստանում՝ ծխախոտ, շաքար, միրզ, իսկույն սիրով բաժին էր հանում ուրիշներին: 6. Բոլորս միմյանց վերաբերվում էինք սիրով ու հարգանքով:

68

Համարակալված բառերից որո՞նք են ածական:

Չեմ սիրում այդ երաժշտությունը. 1. **դաժան** է այն: Նայում եմ մյուսներին. ոմանք նստել են 2. **անտարբեր** հայացքով, ոմանք՝ 3. **ներանձնացած**: 4. **Ամեն** մարդ 5. **զող** աշխարհ է՝ անհմանալի ու 6. **անմատույց**: Տարիներ հետո ոչ ոք չի մնալու այս 7. **ապրոց** բազմությունից: Բայց աշխարհը 8. **տակավին** իմն է ու ձերը:

69

Ո՞ր մտքերն են բխում տեքստի բովանդակությունից կամ չեն հակասում նրան:

16 երկրներից հավաքված 250 հոգանոց զիտական մի ընկերություն գրաղվում է զիտության համեմատարար նոր բնագավառով՝ մումիաների արտաշիրմումով, ինչի նպատակը դրանք քաջական քննության ենթարկելն է: Յուրաքանչյուր անգամ հանդիպումը կայանում է այդ երկրներից որևէ մեկում: Խմբի վերջին հանդիպումներից մեկը կայցել է Դետրոյուտում: Այս անգամ ուսումնասիրության առարկան մի եզրակացնությունում մումիան՝ շիրմանված 2000 տարի առաջ: Հետազոտության ընթացքում քննվեցին բոլոր օրգանները՝ բացի ուղեղից. այս մումիայի գանգում այն բացակայում էր, սակայն գանգն անվճառ էր: Կա տեսակետ, քան որի՝ մինչ բալզամացումը եզրակացները ուղեղը հեռացրել են քրանցքերով, ապա ամբողջ մարմինը ծածկել են քսան շերտ հեշտ ներծծվող կտորով և պատել սողայագիստով հագեցած խյուտով:

Բազմարիկ մումիաների քննությունից պարզվել է, որ հնագույն ժամանակներում նույնպես մեծ տարածում են ունեցել այսօր մարդկությանն անհանգստացնող սրտանոթային, հողային հիվանդությունները, իսկ ունտգենոսկոպիկ սարքերը փաստեցին ողնաշարային ախտերի տարածվածության մասին:

1. Կա տեսակետ, որ մինչ բալզամացումը պարտադիր պայման է եղել մահացածի քրանցքերով ուղեղի հեռացումը:
2. Դետրոյուտը եզրական մումիաների մերօրյա հետազոտությունների կենտրոնն է:
3. Վերջին հանդիպման ժամանակ հետազոտված մումիան բալզամացվել էր բոլոր օրգաններով հանդերձ՝ բացի ուղեղից:
4. Ունտգենոսկոպիկ սարքերով ուսումնասիրությանք պարզվել է, որ հնադարում ողնաշարային տարբեր հիվանդությունները բոլոր ախտերից ամենատարածվածն են եղել:
5. Սումիաների ուսումնասիրությունները փաստում են, որ ինը ու նոր ժամանակների մարդիկ հաճախ տառապել են միևնույն հիվանդություններով:

70

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել ճիշտ է, Միսալ է, Զգիտեմ տարրերակներից որևէ մեկը:

1. **Ով** դերանունը ներգոյական հոլովի ձև չունի:
2. Ներգոյական հոլովով դրված գոյականը կարող է համանունություն կազմել նույնարմատ անկատար ձևաբայի հետ:
3. Ներգոյական հոլովը կազմվում է **ուժ** վերջավդրությամբ կամ **սեռական հոլով+մեղք կապ** կապակցությամբ:
4. Ոչ բոլոր գոյականներն են գործածվում ներգոյական հոլովով:
5. Ժամանակի պարագան կարող է դրվել ներգոյական հոլովով:
6. Ներգոյական հոլովով դրված բառը կարող է գործածվել կապերի հետ: